

ეპარქიაში გაცემა

ელ-ფოსტა:
acad.as@gaas.dsl.ge
ვებ-საიტი:
www.gaas.dsl.ge

თბილისი, 0102, ივანე ჯავახიშვილის ქ. №51

ტ. 2-91-03-90

ჩეაღო ამ უნივერსიტეტის დოკუმენტის, თუ კაცის პრიზები,
წინამდებრების დამატებითი ფუნქციები ამ მისამართ
იღია ჩატარებული

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აბადემიურ საბჭოში

გაზეთი „აგადემიის მაცნე“, რომელიც გამოდის კვარტალში ერთხელ, სისტემატიურად აშუქებს აკადემიის საქმიანობას, აკადემიური საბჭოს სხდომაზე განხილულ ცალკეულ მნიშვნელოვან საკითხებს, თანამედროვე საინტერესო მოვლენებსა და მათდამი მიღობებს, მოწინავე გამოცდილებასა და ტექნოლოგიებს და სხვ. გაზეთში ასევე ყურადღება უთმობა საზღვარგარეთის სამეცნიერო ცენტრებთან თანამშრომლობის მდგომარეობისა და განვითარების პერსპექტივებს.

ამგვარად გაზეთის ფურცლებზე შუქლება აკადემიის აკადემიური საბჭოს მოკლე ანგარიში ყოველ კვარტალში ჩატარებული საქმიანობის შესახებ. ვფიქრობთ იგი კარგი სარეკლამო საინფორმაციო საშუალებაა აკადემიის საქმიანობის ობიექტურად შეფასებისათვის.

მრისტე აღსრულა!

გილოცავთ აღმოჩენას
პრაზინაციას დღისასაუსასრულოს

ინფორმაცია

აგრარულ სფეროში წლის საუკეთესო მეცნიერის წოდების მინიჭების დებულების, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭოს დადგენილებისა (ოქმი №5, 25 თებერვალი, 2015 წელი) და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის ბრძანების (№01/17, 10 მარტი, 2015 წ.) საფუძველზე აგრარულ სფეროში 2014 წლის საუკეთესო მეცნიერის წოდება დარგების მიხედვით მიენიჭათ:

- აგრონომიულ დარგში – სსმმ აკადემიის აკადემიკოს გურამ ალექსიძე;
- აგროინჟინერიის დარგში – სსმმ აკადემიის აკადემიკოს ჯემალ კაციტაძე;
- სოფლის მეურნეობის პროდუქტების გადამუშავების
და შენახვის დარგში – სმმ დოქტორს ნანა ბეგიაშვილს;
- ეკონომიკის დარგში – სსმმ აკადემიის წევრ კორესპონდენტს
პაატა კოლუაშვილს.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭოს დადგენილებით აგრარულ სფეროში 2014 წლის საუკეთესო მეცნიერის წოდების ლაურეატებს გადაეცათ დიპლომები და ფულადი პრემია.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭო ულოცავს ლაურეატებს საპატიო წოდების მინიჭებას.

აკადემიის საერთო კრება

2015 წლის 27 თებერვალს ჩატარდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრება.

კრების დღის წესრიგი:

- საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ 2014 წელს ჩატარებული მუშაობისა და 2015 წლის პერსპექტიული სამუშაო გეგმის შესახებ (მომხს. აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გ. ალექსიძე);
- აკადემიის სამეცნიერო განყოფილებების ანგარიშები 2014 წელს გაწეული მუშაობის შესახებ (აკადემიკოს-მდივნები: აკადემიკოსები გ. მარგველაშვილი, ზ. ცეიზიშვილი, რ. მახარობლიძე, ნ. ბადათურია, ო. ქეშელაშვილი);
- ინფორმაცია საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ აგრარულ სფეროში 2014 წლის საუკეთესო მეცნიერის წოდების მოსაპოვებლად გამოცხადებული კონკურსის შედეგების შესახებ (აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკად. გ. ჯაფარიძე);
- მიმდინარე საკითხები.

მოხსენებით “საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ 2014 წელს ჩატარებული მუშაობისა და 2015 წლის პერსპექტიული სამუშაო გეგმის შესახებ” გამოვიდა აკადემიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი გურამ ალექსიძე. მომხსენებელმა პირველ რიგში აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია 2014 წლის 17 სექტემბერს პრაღის (ჩეხეთი) ევროპის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიების მე-8 ანსამბლეაზე აირჩიეს ევროპის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიების კაფშირის წევრად, რაც აკადემიის საერთაშორისო აღიარებაა და აკადემიისათვის დიდი წარმატება. აღნიშნა აკადემიის სტრუქტურული რეორგანიზაციის საკითხები, სამუშაო გეგმით ჩატარებული საერთაშორისო და ადგილობრივი ღონისძიებები, მათ შორის ჩატარებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია თემაზე: “კლიმატის ცვლილება და მისი გავლენა სოფლის მეურნეობის მდგრად და უსაფრთხო განვითარებაზე”. მოხსენებაში განხილული იქნა აკადემიაში ჩატარებული სემინარები და მრგვალი მაგიდები, თანამშრომლობა საერთაშორისო და ადგილობრივ სამეცნიერო და სამთავრობო სტრუქტურებთან, აკადემიის დარგობრივი კოორდინატორების მუშაობა, აკადემიის მიერ ჩატარებული გამოცხადების სამუშაო გამოცხადებული გამსვლელი კონფერენციები, აკადემიის საგამომცემლო საქმიანობა აღნიშნა, რომ საანგარიშო წელს აკადემიის წევრების მიერ გამოქვეყნებულია 198 სამეცნიერო შრომა, გამოცხადებულია 3 სახელმძღვანელო 13 მონოგრაფია, მიღებულია 4 პატენტი გამოგონებაზე და მომზადებულია 7 რეკომენდაცია. საანგარიშო პერიოდში გაფორმებული იქნა თანამშრომლობის მემორანდუმები კორეის რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასთან, პოზნანის (პოლონეთი) საბუნებისმეტყველო უნივერსიტეტთან, სუხიშვილის სასწავლო უნივერსიტეტთან და სხვა. აკადემია აქტიურად მონაწილეობდა საკანონმდებლო

საქმიანობაში, პქონდა მჭიდრო კონტაქტები საქართველოს პარლამენტთან და სამინისტროებთან, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიასა და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან; გარკვეული წარმატებული სამუშაოები იქნა ჩატარებული ბიომრავალფეროვნების კუთხით, რისოვისაც აკადემიაში ჩამოყალიბებულია სპეციალური კომისია; მომხსენებელის მიერ გაანალიზებული იყო სამომავლო პერსპექტივები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს აკადემიის შემდგომ მუშაობაში.

მოხსენების ირგვლივ კამათში მონაწილეობა მიიღეს მოწვეულმა სტუმრებმა და აკადემიის წევრებმა ზ. ტყემალაძემ, გ. აგულაშვილმა, გ. თოფაძემ, პროფ. თ. მარსაგიშვილმა, ი. ნოზაძემ, აკად. ნ. ქარქაშაძემ, აკად. ნ. ჩხარტიშვილმა, პროფ. ლ. კლიმიაშვილმა, პროფ. ვ. სუხიშვილმა, აკად. ჯ. ონიანმა, პროფ. რ. კოპალიანმა.

საერთო კრების მონაწილეებმა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის 2014 წლის საქმიანობა შეავასეს დადგითად.

დღის წესრიგის მეორე საკითხზე მოხსენებებით გამოვიდნენ - აკად. გ. მარგველაშვილი, აკად. ზ. ცეიზიშვილი, აკად. რ. მახარობლიძე, აკად. თ. ქეშელაშვილი, აკად. ნ. ბადათურია, აკად. ბ. ბადათურია. კამათში მონაწილეობა მიიღეს აკად. თ. ყურაშვილმა, აკად. გ. პაულიძემ, ი. აბულაძემ, დოქტ. ლ. უკმაჯურიძემ, აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტმა, აკადემიკოს-მდივანმა გ. ჯაფარიძემ.

აკადემიკოს-მდივნებმა და სხვა გამომსვლელებმა ისაუბრეს სოფლის მეურნეობის ისეთ პრობლემაზე საკითხებზე, როგორიცაა ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენის ღონისძიებები, მანქანა-ტექნოლოგიური სისტემების გაუმჯობესების მექანიზმების სრულყოფა, მეცხოველეობის და ვეტერინარიის საკითხებზე გაფართოებული მრგვალი მაგიდების დანერგვის ორგანიზაცია, კების მრეწველობის სახელმწიფო პროგრამაში აკადემიის როლის გაძლიერება, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ დარგობრივ სახელმწიფო პროგრამებში აკადემიის მოქმედი

ინტელექტუალური პოტენციალის გათვალისწინება, სასურსათო პროდუქტების კონტროლის მექანიზმის დამუშავება, აგრარული სფეროს ეკონომიკის და ბიზნესის მიმართულებების განსაზღვრა-კორექტირება და ა.შ. განხილულ საკითხებზე საერთო კრებამ მიიღო შესაბამისი დადგენილებები და რეკომენდაციები.

საერთო კრებაზე აგრარულ სფეროში 2014 წლის საუკეთესო მეცნიერებს გადაეცათ დიპლომები:

- აგრარულ დარგში აკადემიკოს გურამ ალექსიძეს;
- აგროსაინჟინრო დარგში აკად. ჯემალ კაციტაძეს;
- სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შენახვის და გადამუშავების დარგში პროფ. ნანა ბეგიაშვილს;
- ეკონომიკის დარგში აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს პაატა კოლუმბიაშვილს.

აკადემიის საერთო კრების ამსახველი სურათები

საანგარიშო მოხსენებით გამოდის აკადემიის პრეზიდენტი აკად. გურამ ალექსიძე.
აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკად. გიგი ჯაფარიძე და სტუ-ის პრორექტორი, პროფ. ლ. კლიმიაშვილი.

აკადემიის საერთო კრების პრეზიდიუმი მარჯვნიდან: ზ. ტყემალაძე,
გ. აგულაშვილი, გ. ალექსიძე, ი. ნოზაძე, ლ. კლიმიაშვილი, გ. თოფაძე.

საქართველოს პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკისა და ეკონომიკური პოლიტიკის კომიტეტის
თავმჯდომარე ზურაბ ტყემალაძე

საქართველოს პარლამენტის აგრარულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე
გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს პარლამენტის ფრაქციის “ქართული ოცნება-მრეწველები”
თავმჯდომარე გიორგი თოფაძე

საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მინისტრის მოადგილე
იური ნოზაძე

საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების მინისტრის მოადგილე
თამაზ მარსაგიშვილი

**საქართველოს სოფლის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის
სამეცნიერო განყოფილებების ანგარიშები 2014 წელს
გაწეული მუშაობის შესახებ**

საქართველოს სოფლის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის აკადემიის აკადემიურმა საბჭომ 2015 წლის 30 იანვარს მოისმინა საქართველოს სოფლის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის აკადემიის სამეცნიერო განყოფილებების ანგარიშები 2014 წელს გაწეული მუშაობის შესახებ. მომსესნებლები: აკადემიკოს-მდიგარი გოგოლა მარგელაშვილი - აგრონომიული სამეცნიერო განყოფილება; აკადემიკოს-მდიგარი ზურაბ მახარობლიძე - აგროსასინისტრო სამეცნიერო განყოფილება; აკადემიკოს-მდიგარი ნუგზარ ბალათურია სოფლის მუნიციპალიტეტის პროდუქტების შენახვისა და გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილება; აკადემიკოს-მდიგარი ომარ ქეშელაშვილი ეკონომიკის სამეცნიერო განყოფილება; სამეცნიერო განყოფილებების კოორდინატორი, პრეზიდენტის მოადგილე, დოქტორი ანატოლი გიორგაძე;

აკადემიკოს-მდიგარმა გოგოლა მარგელაშვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის აკადემიის აგრონომიულ სამეცნიერო განყოფილებაში გაერთიანებულია აკადემიის 18 წევრი. მათ შორის აკადემიის ნამდვილი წევრი 14 და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი 4.

აკადემიკოსგბი: ალექსიძე გურამი, ვასაძე იუზა, ზარდალიშვილი ოთარი (გარდაიცვალა 2014 წლის აგვისტოში), მარგელაშვილი გოგოლა, ნასყიდაშვილი აეტრე (გარდაიცვალა 2015 წლის იანვარში), ქევხიშვილი ვლადიმერი, ჩაგელიშვილი რევაზი, ჩანქელიანი ზაური, ჩხარტიშვილი ნოდარი, ცანავა ვალერიანი, ბადრიშვილი გივი, კვალიაშვილი ვაჟა, ონიანი ჯუმბერი, ცაგურიშვილი გივი.

წევრ-კორესპონდენტები: თურმანიძე თამაზი, კილასონია გურამი (გარდაიცვალა 2014 წლის თებერვალში), ლიაბარტელიანი ოთარი, ურუშაძე თერგიზი, ლორჯომელაძე თოთარი (გარდაიცვალა 2014 წლის იანვარში), ჯაბინიძე რეზო.

განყოფილებაში 2014 წელს ჩატარდა 10 სხდომა.

პირველი სხდომა ჩატარდა 17 იანვარს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აგრონომიული სამეცნიერო განყოფილების მიერ 2013 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიშის შესახებ.

მომსესნებლები: აკადემიკოს მდიგარი გოგოლა მარგელაშვილი; სწავლული მდიგარი აკად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 2. აგრონომიული სამეცნიერო განყოფილების 2014 წლის პერსპექტიული სამუშაო გეგმის შესახებ.

მომსესნებლები: აკადემიკოს მდიგარი გოგოლა მარგელაშვილი; სწავლული მდიგარი აკად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე.

მეორე სხდომა ჩატარდა 12 თებერვალს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აგრონომიული სამეცნიერო განყოფილების ეროვნული კოორდინატორების მიერ 2013 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიშის შესახებ. მომსესნებლები: ეროვნული კოორდინატორები: მეხილეობა - აკად. ივასაძე; მევენახობა - აკად. ნ. ჩხარტიშვილი; ჩაი და ციტრუსები აკად. ვალერიან ცანავა; მინდვრის კულტურები აკად. პეტრე ნასყიდაშვილი; ბოსტნეული კულტურები აკად. დოქტ. ნატო

კაკაბაძე; მეტყველება - აკად. რევაზ ჩაგელიშვილი; აგროქიმია-ნიადაგმცოდნება აკად. გოგოლა მარგელაშვილი; მცენარეთა დაცვა - აკად. გურამ ალექსიძე; სასოფლო-სამეცნიერო ეკოლოგია - აკად. წ. კ. თამაზ თურმანიძე; მიწათმოქმედება - აკად. გივი ცაგურიშვილი. 2. აკადემიკოს გოგოლა მარგელაშვილის ინფორმაცია 2013 წელს გაწეული სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ. 3. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის ოთარ ლიაბარტელიანის ინფორმაცია 2013 წელს გაწეული სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ. 4. საქართველოს სოფლის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის აგრონომიული სამეცნიერო განყოფილების ასოცირებული წევრების კანდიდატურების შესახებ.

მესამე სხდომა ჩატარდა 26 მარტს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს ვალერიან ცანავას ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის თამაზ თურმანიძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 10 აპრილს და განხილული იქნა საკითხები: 1. მარცვლეული კულტურების ხორბალი, სიმინდი, ქრისტინების დღევანდელი მდგომარეობა და მისი გაუმჯობესების გზები. მომსესნებელი: აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ოთარ ლიაბარტელიანი. 2. სასოფლო-სამეცნიერო კულტურათა მოვალეობისა და გადამუშავების ტექნოლოგიების შემუშავების შესახებ. მომსესნებელი: აკადემიკოსი ჯუმბერ თნიანი. 3. აკადემიკოს ნოდარ ჩხარტიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 4. აკადემიკოს გივი ცაგურიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 5. წიგნის: “საკვები კულტურების აგროწევების” რეცენზირების შესახებ.

მომსესნებელი: აკადემიკოს-მდიგარი გოგოლა მარგელაშვილი.

მეხუთე სხდომა ჩატარდა 29 მაისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. სოფლის მუნიციპა-

საოვის საშიში ექსტრემალური მოვლენების შესახებ წინასწარი გაფრთხილებისა და მის მიმართ დარგის ადაპტაციის ღონისძიებათა დამუშავება. **მომსენებელი:** აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი თამაზ თურმანიძე. 2. აკადემიკოს რევაზ ჩაგელიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მექანიკური სხდომა ჩატარდა 23 ივნისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. ნიადაგში წელიერი თვისებების სისტემათა რეგულირების შესახებ. **მომსენებელი:** აკადემიკოსი ჯუმაერ ონიანი; 2. აკადემიკოს იუზა ვასაძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ; 3. აკადემიკოს ოთარ ზარდალიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ;

მეშვიდე სხდომა ჩატარდა 18 ივნისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს ვაჟა კვალიაშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიკოს პეტრე ნასყიდაშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შესახებ. 3. აკადემიკოს წევრ-კორესპონდენტის რევაზ ჯაბინიძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შესახებ.

მერვე სხდომა ჩატარდა 17 ოქტომბერს და განხილული იქნა საკითხი: სიმინდის სელექციის შედეგები საქართველოში.

მომსენებელი: აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ოთარ ლიაზრულიანი.

მეცნიერებული სხდომა ჩატარდა 12 ნოემბერს და განხილული იქნა საკითხი: აგრორადიოლოგიური და აგროეკოლოგიური კვლევები როგორც სოფლის მეურნეობის მდგრადი განვითარების საფუძველი. **მომსენებელი:** აკადემიკოსი ზაურ ჩანქელიანი.

მეოთე სხდომა ჩატარდა 12 დეკემბერს და განხილული იქნა საკითხები: საკვებწარმოება და მისი განვითარების პერსპექტივები საქართველოში. **მომსენებელი:** აკადემიკოსი გივი ცაგურიშვილი. 2014-2015 წლების ზამთის ყინვების სეზონური პროგნოზი. **მომსენებელი:** აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი თამაზ თურმანიძე.

აღსანიშნავია, რომ განყოფილების ორგანიზებით ჩატარდა სხვა მნიშვნელოვანი დონისძიებები: სემინარი - მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის ამაღლების გზებითი და სელექციური საფუძვლები; სასოფლო-სამეურნეო მცენარეთა ენდემური სახეობების, აბორიგენული და სელექციური ჯიშების არსებული მდგრამარეობა, გამრავლება, სელექცია, კონსერვაცია; მრგვალი მაგიდა - პროგრესული ტექნოლოგიები მეციტოუსეობაში (ანასეული); სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია - მეხილეობის და მებოსტენების თანამედროვე მდგრამარეობა და განვითარების პერსპექტივები შიდა ქართლში (გორი).

გარდა ამისა განყოფილების წევრებმა აქტი-

ური მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დამუშავებული დოკუმენტის "სოფლის მეურნეობის განვითარების პრობლემები და გადაწყვეტის მიმართულებები" შედგენაში. ასევე თავითი მოსაზრებები, შენიშვნები და წინადაღებები დააფიქსირეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შექმნილ სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიაზე (2015-2020).

აკადემიკოს-მდივანმა ზურაბ ცქიტიშვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკვებწარმოებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილების მიერ 2013 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიშის შესახებ. მომსხენებლები: აკადემიკოს მდივანი ზურაბ ცქიტიშვილი; სწავლული მდივანი აკად. ღოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 2. მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკვებწარმოებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილების 2014 წლის პერსპექტივული სამუშაო გვემის შესახებ. მომსხენებლები: აკადემიკოს მდივანი ზურაბ ცქიტიშვილი; სწავლული მდივანი აკად. ღოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 3. მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკვებწარმოებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილების ასოცირებული წევრების შესახებ. 4. მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკვებწარმოებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილების წევრების მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების შესახებ.

მეორე სხდომა ჩატარდა 14 ოქტომბერს და განხილული იქნა საკითხები: 1. შემოდგომა ზამთრის პერიოდში რინის დეფიციტის არსებობის გამო მცენარეული ცხომების მოხსმარებით გამოწვეული საფრთხეების შესახებ; **მომსენებელი:** აკადემიკოს მდივანი ზურაბ ცქიტიშვილი. 2. შემოდგომაზე თუთის გაუხეშებული ფოლლისაგან მეცხოველეობის არატრადიციული საკვების (ნეკერის) დამზადება, მიზანშეწონილობა და უვეტერობა; **მომსენებლები:** აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი გიორგი ნიკოლეიშვილი; აკად. ღოქტორი თინათინ დალალიშვილი.

მესამე სხდომა ჩატარდა 20 მარტს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკრედიტაციის პროცედურები საქართველოში (პერსონალის სერთიფიცირება). **მომსენებელი:** საქართველოს აკრედიტაციის სააგენტოს თავმჯდომარე პატარა გოგოლიძე.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 16 აპრილს და განხილული იქნა საკითხები: 1. ცხოველთა აღწარმოებაზე მოქმედი ფაქტორები.

მომსხენებელი: აკადემიკოს თენგიზ ყურაშვილი. 2. აკადემიკოს ჯემალ გუგუშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 3. აკადემიკოს თენგიზ ყურაშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 4. აკადემიკოს ზურაბ ცქიტიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მეცუთე სხდომა ჩატარდა 13 მაისს და განხილული იქნა საკითხი: 1. საქართველოს პარლამენტის განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარის, ბატონი ი. კილურაძის წერილის შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოს მდიგარი ზურაბ ცქიტიშვილი.

მეექვსე სხდომა ჩატარდა 13 ივნისს და განხილული იქნა საკითხი: 1. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აპარატის მიერ შემუშავებული „სოფლის მეურნეობის განვითარების პროცესში გადაწყვეტის მიმართულებები“ მეცხოველეობის განვითარების პრეპარტიულისადმი გამოთქმული მოსაზრებებისა და წინადაღებების შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ზურაბ ცქიტიშვილი.

მეშვიდე სხდომა ჩატარდა 30 ივნისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აპარატის მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკებელწარმოებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილების ვაკანტურ ადგილზე აკადემიკოსის (აკადემიის ნამდვილი წევრის) შიფრით 010303 ცხოველთა და ცრინველთა კვება (ბიოქიმიის მიმართულებით) ასარჩევ კონკურსში მონაწილე კანდიდატის ბიოლოგის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, გურამ ტექმალაძის წინასაარჩევნო მოსხენება. **მომსხენებელი:** ბიოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გურამ ტექმალაძე. 2. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად არჩევასთან დაბავშირებით საარჩევნო-საექსპერტო კომისიის მიერ დაშვებული კანდიდატისათვის რეკომენდაციის მიცემის შესახებ (ფარული კენჭისყრა). 3. ზოონოზური დაავადებების გავრცელების მდგრადი სამსახურის და მასთან ბრძოლის მეცნიერული სიახლეების შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი თენგიზ ყურაშვილი.

მერვე სხდომა ჩატარდა 25 ნოემბერს და განხილული იქნა საკითხი: რძის წარმოების ეფექტურობის განმსაზღვრელ ფაქტორთა კლასიფიკაცია. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ზურაბ ცქიტიშვილი.

მეცხრე სხდომა ჩატარდა 22 დეკემბერს და განხილული იქნა საკითხი: რისკის შეფასების დამოუკიდებელი სამსახურის სტრუქტურის, მისი ფუნქციონირებისათვის საჭირო ნორმატიული აქტების პროექტი. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ზურაბ ცქიტიშვილი.

აღსანიშნავია, რომ განყოფილების ორგანიზებით ჩატარდა სხვა მნიშვნელოვანი მიებები:

სემინარი - სასოფლო-სამეურნეო ცხოველთა და ფრინველთა ენდემური სახეობების, აბორიგენული და სელექციური ჯიშების არსებული მდგრადებები, გამრავლება, სელექცია, კონსერვაცია; **მრგვალი მაგიდა** - “სურსათის, ცხოველის საკების უგნებლობის, გეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის განხილვა”.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დამუშავებული დოკუმენტის „სოფლის მეურნეობის განვითარების პრობლემები და გადაწყვეტის მიმართულებები“ შედგენაში. ასევე თავითო მოსაზრებები, შენიშვნები და წინადაღებები დააფიქსირებს საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შექმნილ სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიაზე (2015-2020).

აკადემიკოს-მდიგარმა რევაზ მახარობლიმებ აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აგროსაინჟინრო სამეცნიერო განყოფილებაში გაერთიანებულია აკადემიის 9 წევრი. მათ შორის აკადემიის ნამდვილი წევრი 5 და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი 4.

აკადემიკოსები: დიდებული აღმართებული, ვაშაკიძე არჩილი, კაცირაძე ჯგუმალი, მახარობლიმე რევაზი, ჭალაგანიძე შოთა.

წევრ-კორესპონდენტები: ბერია ომარი (გარდაიცვალა 2014 წლის 02 დეკემბერს), გაბუნია ნოდარი, სარიშვილი დავითი, შაფაქიძე ელგუჯა.

განყოფილებაში 2014 წელს ჩატარდა 8 სხდომა.

პირველი სხდომა ჩატარდა 17 იანვარს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აგროსაინჟინრო სამეცნიერო განყოფილების მიერ 2013 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიშის შესახებ.

მომსხენებლები: აკადემიკოს მდიგარმა რევაზ მახარობლიმე; სწავლული მდიგარმა აგად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 2. აგროსაინჟინრო განყოფილების 2014 წლის პერსპექტიული სამუშაო გეგმის შესახებ. **მომსხენებლები:** აკადემიკოს მდიგარმა რევაზ მახარობლიმე; სწავლული მდიგარმა აგად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე. მცირე მეცნიერების განვითარების კონცეფცია სოფლის მეურნეობაში. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ნუზარ ბადათურია.

მეორე სხდომა ჩატარდა 17 თებერვალს და განხილული იქნა საკითხები:

1. აკადემიკოს აღმართებული დიდებულიმეის ინფორმაცია 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო პედაგოგიური მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიკოს არჩილ ვაშაკიძის ინფორმაცია 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის შესახებ. 3. აკადემიკოს ჯგუმალ კაცირაძის ინფორმაცია 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის შესახებ. 4. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ეროვნული კოორდინატორის ირაკლი ყრუაშვილის ინფორმაცია 2013 წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ. 5. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აგროსაინჟინრო განყოფილების ასოცირებული წევრების

კანდიდატურების შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოს- მდივანი რეგაზ მახარობლიძე. მესამე სხდომა ჩატარდა 25 მარტს და განხილული იქნა საკითხი: 1. მეაბრეშუმეობის წარმოების ახალი ტექნოლოგიები და ტექნიკური საშუალებები ფერმერულ მეურნეობებში. **მომსხენებელი:** აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ელგუჯა შაფაქიძე.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 23 აპრილს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს რეგაზ მახარობლიძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიკოს შოთა ჭალაგანიძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მეხუთე სხდომა ჩატარდა 21 მაისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. **აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის ომარ ბედიას** (გარდაიცვალა 2014 წლის დეკემბერში ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ). 2. **აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის ელგუჯა შაფაქიძის** ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 3. მაღალი ტექნოლოგიების ათვისებაზე ორიენტირებული აგროსაინჟინრო დარგის პრიორიტეტები. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი რეგაზ მახარობლიძე.

მეექვე სხდომა ჩატარდა 17 ივნისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. ბულგარეთის საერთაშორისო კონფერენციის შედეგების შესახებ **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ჯემალ ქაციტაძე. 2. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტიში გამართული სამეცნიერო კონფერენციის “შექანიკა 2014” ის შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი რეგაზ მახარობლიძე. 3. თანამედროვე სასოფლო-სამეცნიერო ტექნიკის გამოყენების მდგრამარეობის შესახებ საქართველოში. **მომსხენებელი:** გივო ქურდიანი. (არასამთავრობო ორგანიზაცია მიწათმფლობელთა და მექნიზატორთა კავშირი).

მეშვიდე სხდომა ჩატარდა 17 სექტემბერს და განხილული იქნა საკითხი:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის ელექტრიფიკაციის თანამედროვე ასპექტები. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი არჩილ გაშაკიძე; დოქტორი გიმიშერ სირაძე. საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტი.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 22 დეკემბერს და განხილული იქნა საკითხები: 1. სეტყვა და მასთან ბრძოლის პერსპექტივები მცირე და საშუალო ფერმერულ მეურნეობებში. 2. ევროკავშირის ქვეყნებში მდგრამარეობა პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგრამარეობა.

მომსხენებელი: აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ელგუჯა შაფაქიძე; აკადემიკოსი შოთა ჭალაგანიძე.

2. ევროკავშირის ქვეყნებში აგროსაინჟინრო დარგის მდგრამარეობა პოლიტიკური მასალითზე. **მომსხენებელი:** ტექნიკის დოქტორი მამუკა ბენაშვილი.

გარდა ამისა განყოფილების წევრებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დამუშავებული დოკუმენტის "სოფლის მეურნეობის განვითარების პრობლემები და გადაწყვეტის მიმართულებები" შედგენაში. ასევე თავისით მოსაზრებები, შენიშვნები და წინადადებები დააფიქსირები საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შექმნილ სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიაზე (2015-2020).

აკადემიკოს-მდივანმა ნუგზარ ბადათურიამ აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შესახვისა და გადამუშავების სამეცნიერო განყოფილებაში გაერთიანებულია აკადემიის 3 წევრი, 3 აკადემიკოსი.

აკადემიკოსები: ბადათურია ნუგზარი, ნანიტაშვილი ორგანიზო, პაპუნიძე გურამი.

განყოფილებაში 2014 წელს ჩატარდა 4 სხდომა.

პირველი სხდომა ჩატარდა 29 აპრილს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს ნუგზარ ბადათურიას ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კვების მრეწველობის ინსტიტუტის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ნუგზარ ბადათურია - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კვების მრეწველობის ინსტიტუტის დირექტორი. მეცნ. დოქტორი ნანა ბეგიაშვილი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კვების მრეწველობის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე.

მეორე სხდომა ჩატარდა 25 სექტემბერს და განხილული იქნა საკითხი: ყურძნის გადამუშავების ნარჩენები და მათი რაციონალური გამოყენების ძირითადი მიმართულებები. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ნუგზარ ბადათურია.

მესამე სხდომა ჩატარდა 17 ნოემბერს და განხილული იქნა საკითხი: ჭავის არაყის კონკურენტურიანიანი ამაღლების ახალი ტექნოლოგი. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ნუგზარ ბადათურია.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 10 დეკემბერს და განხილული იქნა საკითხი: ადგილწარმოშობის მეღვინეობის პროდუქციის წარმოების შესახებ. **მომსხენებელი:** აკადემიკოსი ნუგზარ ბადათურია.

გარდა ამისა განყოფილების წევრებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დამუშავებული დოკუმენტის "სოფლის მეურნეობის განვითარების პრობლემები და გადაწყვეტის მიმართულებები" შედგენაში. ასევე თავისით მოსაზრებები, შენიშვნები და წინადადებები დააფიქსირები საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შექმნილ სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიაზე (2015-2020).

აკადემიკოს-მდივანმა ომარ ქეშელაშვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის კვონომიკის სამეცნიერო განყოფილებაში გაერთიანებულია აკადემიის 8 წევრი. მათ შორის აკადემიის ნამდვილი წევრი 6 და აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი 2.

აკადემიკოსები: ასათიანი რევაზი, კუნძულია თამაზი, ქარქაშაძე ნაპოლეონი, ქეშელაშვილი ომარი, ჭითანავა ნოდარი, ჯაფარიძე გივი.

წევრ-კორესპონდენტები: კოდუაშვილი პაატა,

ნიკოლეიშვილი გიორგი.

განცხოვილებაში 2014 წელს ჩატარდა 7 სხდომა.

პირველი სხდომა ჩატარდა 16 იანვარს და განხილული იქნა საკითხები: 1. ექონომიკის სამეცნიერო განცხოვილების მიერ 2013 წელს გაწეული მუშაობის ანგარიშის შესახებ. მომსხვენებლები: აკადემიკოს მდივანი ომარ ქეშელაშვილი; სწავლული მდივანი აკად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 2. ექონომიკის სამეცნიერო განცხოვილების მიერ 2014 წლის პერსაექტიული სამუშაო გეგმის შესახებ. მომსხვენებლები: აკადემიკოს მდივანი ომარ ქეშელაშვილი; სწავლული მდივანი აკად. დოქტორი ანატოლი გიორგაძე. 3. ექონომიკის სამეცნიერო განცხოვილების ასოცირებული წევრების შესახებ. 4. ექონომიკის სამეცნიერო განცხოვილების წევრების მიერ შემუშავებული წინადაღებებისა და რეკომენდაციების შესახებ.

მეორე სხდომა ჩატარდა 21 თებერვალს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს რევაზ ასათიანის ინფორმაცია 2013 წელს ჩატარებული მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიკოს თამაზ კუჭულიას ინფორმაცია 2013 წელს ჩატარებული მუშაობის შესახებ. 3. უურნალ აგრარულ-ეკონომიკური მეცნიერება და ტექნოლოგიების შესახებ. მომსხვენებელი: აკადემიკოს მდივანი ომარ ქეშელაშვილი.

მესამე სხდომა ჩატარდა 21 მარტს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს ნაპოლეონ ქარქაშაძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიკოს ნოდარ ჭითანავას ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მეოთხე სხდომა ჩატარდა 17 აპრილს და

განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიკოს გიგი ჯაფარიძის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიის ახალი არჩევანი. მომსხვენებელი: აკადემიკოსი თამაზ კუჭულია.

მეხუთე სხდომა ჩატარდა 30 მაისს და განხილული იქნა საკითხები: 1. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის პააბა კოლუაშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ. 2. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის გიორგი ნიკოლეიშვილის ანგარიში 2013 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შესახებ.

მეექვეს სხდომა ჩატარდა 18 ივნისს და განხილული იქნა საკითხი:

ვერბალური მართვა. მომსხვენებელი: აკადემიკოსი თამარ ქეშელაშვილი.

მეშვიდე სხდომა ჩატარდა 11 დეკემბერს და განხილული იქნა საკითხი: საქართველოს სოფლის მეურნეობის აღმავლობისა და მდგრადი განვითარების სტრატეგიულ-პრიორიტეტული მიმართულებებისა და რეკომენდაციების შესახებ. მომსხვენებელი: აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი.

გარდა ამისა განცხოვილების წევრებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დამუშავებული დოკუმენტის "სოფლის მეურნეობის განვითარების პრობლემები და გადაწყვეტის მიმართულებები" შედგენაში. ასევე თავითოთ მოსაზრებები, შენიშვნები და წინადაღებები დააფიქსირეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ შექმნილ სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიაზე (2015-2020).

იაპონიიდან შემოტანილი მანდარინის ადრემწიფადი ჯიშების აკლიმატიზაციისა და პროდუქტიულობის შესახებ

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიურმა საბჭომ 2015 წლის 27 მარტს მოისმინა მოხსენება „იაპონიიდან შემოტანილი მანდარინის ადრემწიფადი ჯიშების აკლიმატიზაციისა და პროდუქტიულობის შესახებ.“ მომსხვენებელი: აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი რეზო ჯაბნიძე.

ადრინიშნა, რომ ციტრუსოვნთა სანერგე მეურნეობაში, იაპონიიდან ინტროდუცირებული მანდარინის სხვადასხვა ჯიშებზე, ძირითადი ფენოლოგიური დაკვირვებები, მიმდინარეობდა ჩაქვში, იაპონიიდან შემოტანილი მანდარინის 11 ჯიშზე: ნიჩინანი, იურავასე, ტაგუჩი ვასე, მიაგავა ვასე, კავადა, ნაკანი-20, ოჰოცუ ვასე, უენო ვასე, აუშიმა, ოკიცუ ვასე, მუკაიამა.

ექსპერიმენტი ტარდებოდა 25-35° დახრილობის სამხრეთ-აღმოსავალეთ ფერდობებზე, სადაც მცენარეები დარგულია 4X2,5 მეტრის კვების არით, ზღვის დონიდან 35-40 მეტრის სიმაღლეზე. საცდელი

მცენარეების ქვეშ ნიადაგი წითელმიწა, თითოეულ ვარიანტში აღებული იქნა ათ-ათი მცენარე, ხოლო ცდები და დაკვირვებები წარმოებდა 110 მცენარეზე. დაკვირვებები მიმდინარეობდა წინასწარ შედგენილი სქემისა და მეთოდიკის მიხედვით. ყველა საცდელი მცენარე დაინორმა, გაუკეთდა ეტიკეტირება, მიღებული მონაცემები შეტანილი იქნა სპეციალურ ჟურნალში, სადაც აღირიცხება თითოეული მცენარის ყველა ის მონაცემი, რაც ფენოლოგიური დაკვირვებებით არის გათვალისწინებული.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან გაფორმებული მემორანდუმის

საფუძველზე, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს რეზო ჯაბნიძეს სისტემატიურად ჩაყავდა ტექნოლოგიური ფაკულტეტის სტუდენტები, სადაც საველი პირობებში აცნობდა მათ ფენოლოგიური დაკვირვებების მიმდინარეობას. ხდებოდა ფოტოგრაფირება როგორც მსხმოიარე მცენარეების, ასევე ნაყოფების კრეფის მიმდინარეობის დროს. მცენარის სხვადასხვა ექსპოზიციიდან იღებდნენ ნაყოფებს და ჩაჰქონდათ უნივერსიტეტში, რათა განესაზღვრათ მათი ბიოქიმიური შედეგებილობის ხარისხობრივი მაჩვენებლები. თითოეულ ჯიშზე იკვლევდნენ: - მეორე ზრდის ვეგეტაციის დასასრულს, ნაყოფების მომწიფების დასაწყისს და ნაყოფების მასიურ მომწიფებას, მსხმოიარობას (ცალობა, კვ), ერთი ნაყოფის საშუალო წონას (გრ), ნაყოფის შეფერილობას, კანის რბილობიდან მოცილების ხასიათს, რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობას, შეფოთვლას და სხვა. ასევე შესწავლილი იქნა მანდარინის ჯიშებზე ბიომეტრიული მაჩვენებლები 2014 წლის 10-12 დეკემბერს, სადაც ისწავლებოდა მცენარის სიმაღლე სმ-ში, სამირისა და სანამყენის დიამეტრი მმ-ში. ისწავლებოდა ასევე ნიადაგის აგროქიმიური მაჩვენებლები და ნაყოფების ტექნიკური და ბიოქიმიური კვლევის შედეგები. ჩატარებული ცდებისა და დაკვირვებების შედეგად სხვადასხვა ჯიშებზე გამოვლინდა შემდეგი მონაცემები:

ნიჩინანი - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის მეორე დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის პირველ, ხოლო მასიური მომწიფება სექტემბრის მესამე დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 452 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 19,9 კვ-ში შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 44,3 გრამია. ჯიშ ნიჩინანთან შედარებით ნაყოფები ზომით პატარაა, რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 10-11-ია. საწვნე ლებნები საშუალოზე პატარაა და მკვრივი. ნაყოფის შეფერილობა ღია ყვითელი და პრიალაა, კანი ძალიან ძნელად სცილდება რბილობს, ფოთლები რომბისებრ-ოვალურია, კიდემთლიანი, საშუალო ზომამ შეადგინა 13X7 სმ-ი, მიმაგრებულია მახვილი კუთხით. ყუნწის სიგრძე 2,5 სმ-ია. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 132 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 43-32 მმ-ია. ნიადაგის აგროქიმიური მაჩვენებელი 0-40 სმ სიღრმეზე აღნიშნულ ვარიანტზე შეადგენს: საერთო აზოვი 0,28%-ია (ლარიბი). საერთო ჰუმუსი-6,8%-ია (საშუალო). მოძრავი საკვები ელემენტები მგ/100 გრ. ნიადაგში შეადგენს: ფოსფორს-6,0 (ძალიან მცირე), ხოლო კალიუმს - 7,2 (საშუალო). ნაყოფის კრეფის დროს ჯიშ ნიჩინანის მცენარეებიდან ვიღებდით გარკვეული რაოდენობის ნაყოფებს და ვსაზღვრავდით მის ტექნიკურ და ბიოქიმიურ მახასიათებლებს: ნაყოფის წვენში ph მაჩვენებელი შეადგენს 3,23. C ვიტამინი-455 მგ-ლ. ფარდობა შაქარი/მჟავიანობა - 8,54-ი, ტიტრული მჟავიანობა 1,66%-ი, ხოლო წვენის გამოსავლიანობა - 66,31%-ია.

მჟავიანობა 0,98%-ი, ხოლო წვენის გამოსავლიანობა - 54,83%-ია.

ტაგუჩი-ვასე - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის პირველ დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო აგვისტოს პირველ, ხოლო მასიური მომწიფება სექტემბრის მესამე დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 452 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 19,9 კვ-ში შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 44,3 გრამია. ჯიშ ნიჩინანთან შედარებით ნაყოფები ზომით პატარაა, რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 10-11-ია. საწვნე ლებნები საშუალოზე პატარაა და მკვრივი. ნაყოფის შეფერილობა ღია ყვითელი და პრიალაა, კანი ძალიან ძნელად სცილდება რბილობს, ფოთლები რომბისებრ-ოვალურია, კიდემთლიანი, საშუალო ზომამ შეადგინა 13X7 სმ-ი, მიმაგრებულია მახვილი კუთხით. ყუნწის სიგრძე 2,5 სმ-ია. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 132 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 43-32 მმ-ია. ნიადაგის აგროქიმიური მაჩვენებელი 0-40 სმ სიღრმეზე აღნიშნულ ვარიანტზე შეადგენს: საერთო აზოვი 0,28%-ია (ლარიბი). საერთო ჰუმუსი-6,8%-ია (საშუალო). მოძრავი საკვები ელემენტები მგ/100 გრ. ნიადაგში შეადგენს: ფოსფორს-6,0 (ძალიან მცირე), ხოლო კალიუმს - 7,2 (საშუალო). ნაყოფის კრეფის დროს ჯიშ ნიჩინანის მცენარეებიდან ვიღებდით გარკვეული რაოდენობის ნაყოფებს და ვსაზღვრავდით მის ტექნიკურ და ბიოქიმიურ მახასიათებლებს: ნაყოფის წვენში ph მაჩვენებელი შეადგენს 3,23. C ვიტამინი-455 მგ-ლ. ფარდობა შაქარი/მჟავიანობა - 8,54-ი, ტიტრული მჟავიანობა 1,66%-ი, ხოლო წვენის გამოსავლიანობა - 66,31%-ია.

ტაგუჩი-ვასე - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის პირველ დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის მესამე, ხოლო მასიური მომწიფება ოქტომბრის პირველ დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 320 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 26,7 კვ-ში შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 82,5 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 9-10-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და სიმკვრივით არ გამოირჩევა. ნაყოფის შეფერილობა ოქროსფერ-ყვითელია, კანი ადვილად სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილი, კიდემთლიანი, ფოთლოლი მიმაგრებულია მახვილი კუთხით, რომელიც მწვანე-მუქი ფერისაა, ყუნწის სიგრძე 2 სმ-ია. ფოთლის საშუალო ზომამ შეადგინა 13,5X5 სმ-ი. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 169 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 55-36 მმ-ია.

ნანკანი-20 - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის პირველ დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის მესამე, ხოლო მასიური მომწიფება ოქტომბრის მეორე დეკადაში.

საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 246 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 18,7 კგ-მი შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 73,1 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 10-11-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და სიმკვრივით არ გამოირჩევა. ნაყოფის შეფერილობა მუქი-ყვითელია, კანი ადვილად სცილდება რბილობს, ფოთლების საშუალო ზომამ შეადგინა 11,5X5 სმ-ზე, ყუნწის სიგრძე 2,4 სმ-ია. მიმაგრებულია მახვილი კუთხით, საშუალოდ დაძარღვული, მოგრძო-ოვალური ფორმის. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 105 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 35-24 მმ-ია.

ოჰოცუ ვასე - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის მესამე დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო ოქტომბრის მეორე, ხოლო მასიური მომწიფება ნოემბრის პირველ დეკადაში. სხვა ჯიშებთან შედარებით გვიან შედის მსხმოიარობაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 226 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 18,5 კგ-მი შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 78,1 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 11-12-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და მკვრივია. ნაყოფის შეფერილობა ლიმონისებრ-ყვითელი, ხორკლიანი, კანი საშუალოდ სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილი, დიდი ზომის, მუქი მწვანე ფოთლებით, რომლის საშუალო ზომამ შეადგინა 13,5X7 სმ-ი, ყუნწის სიგრძე 2 სმ-ია. კარგად დაძარღვული, მოგრძო-ოვალური ფორმის, რომელიც ტოტზე მიმაგრებულია მახვილი კუთხით. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 120 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 38-29 მმ-ია.

უენო-ვასე - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის მეორე დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის მეორე, ხოლო მასიური მომწიფება ოქტომბრის პირველ დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 355 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 21,3 კგ-მი შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 59,2 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 10-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და სიმკვრივით არ გამოირჩევა. ნაყოფის შეფერილობა ღია ყვითელი, პრიალაა, კანი ადვილად სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილი. ფოთლები წვრილი, რომლის საშუალო ზომამ შეადგინა 11,5X5,5 სმ-ი, საშუალოდ დაძარღვული, მიმაგრებულია ტოტზე მახვილი კუთხით. ყუნწის სიგრძე 2,5 სმ-ია. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 128 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 38-26 მმ-ია.

აოშიბა - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის მესამე დეკადაში, ნაყოფების

მომწიფება დაიწყო ოქტომბრის მეორე, ხოლო მასიური მომწიფება ნოემბრის პირველ დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 56 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 5,4 კგ-ი შეადგინა. როგორც ჯიში ოჰოცუ-ვასე ესეც გვაინ შედის მსხმოიარობაში, ნაყოფები დიდია, რომლის ერთი ნაყოფის საშუალო წონა 90,1 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 10-11-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და მკვრივი. ნაყოფის შეფერილობა ლიმონისებრ-ყვითელია, კანი ადვილად სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილი, წვრილი დაძარღვული, მუქი მწვანე ფერის, პრიალა, ოვალური, ფოთლების საშუალო ზომამ შეადგინა 13X5,5 სმ-ი, ყუნწის სიგრძე 2,5 სმ-ია. მიმაგრებულია ტოტზე მახვილი კუთხით. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 152 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 45-28 მმ-ია.

ოჰიცუ-ვასე - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის პირველ დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის მესამე, ხოლო მასიური მომწიფება ოქტომბრის პირველ დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 334 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 21,2 კგ-მი შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 62,8 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 12-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და სიმკვრივით არ გამოირჩევა. ზოგიერთი ნაყოფის ლებნებში ზოგჯერ ერთი ან ორი თესლია. ნაყოფის შეფერილობა ოჰიცუსფერ-ყვითელია, კანი ადვილად სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილია, მუქი მწვანე ფერის, ოვალურ-კვირტისებრი, კიდემთლიანი, დაძარღვული, ფოთლების საშუალო ზომამ შეადგინა 11,5X5 სმ-ზე, ყუნწის სიგრძე 2 სმ-ია. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 119 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 37-25 მმ-ია.

მუკაიამა - მეორე ზრდის ვეგეტაცია დაასრულა აგვისტოს თვის მეორე დეკადაში, ნაყოფების მომწიფება დაიწყო სექტემბრის მესამე, ხოლო მასიური მომწიფება ოქტომბრის მეორე დეკადაში. საშუალოდ ერთ მცენარეზე მოიკრიფა 287 ცალი ნაყოფი, რამაც საშუალოდ 17,8 კგ-მი შეადგინა. ერთი ნაყოფის საშუალო წონა კი 62,1 გრამია. რბილობში წილაკოვანთა რაოდენობა 12-13-ია. საწვნე ლებნები დიდი ზომისაა და სიმკვრივით არ გამოირჩევა. ნაყოფის შეფერილობა მუქი ნარინჯისფერი, პრიალა კანი ადვილად სცილდება რბილობს. კარგად შეფოთლილი, რომბისებრი, წვრილად დაძარღვული. ფოთლების საშუალო ზომამ შეადგინა 11,5X5 სმ-ზე, ყუნწის სიგრძე 2 სმ-ია. ტოტზე მიმაგრებულია მახვილი კუთხით. მცენარეების სიმაღლემ ვარიანტში საშუალოდ შეადგინა 121 სმ, საძირისა და სანამყენის დიამეტრი შესაბამისად 37-26 მმ-ია.

აკადემიის მიერ 2014 წელს გამოცემული რეკომენდაციების, აგროწესების, ინსტრუქციების, ბუკლეტების, ბროშურების და სხვა ბეჭდვითი და ელექტრონული სამეცნიერო-საინფორმაციო გამოცემების მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივების შესახებ

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიურმა საბჭომ 2015 წლის 27 მარტს მოისმინა აკადემიის მიერ 2014 წელს გამოცემული რეკომენდაციების, აგროწესების, ინსტრუქციების, ბუკლეტების, ბროშურების და სხვა ბეჭდვითი და ელექტრონული სამეცნიერო-საინფორმაციო გამოცემების მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივების შესახებ. მომხსენებლები: აკადემიის ვიცე პრეზიდენტი, აკადემიკოსი გივი ჯაფარიძე; აკადემიის აკადემიური დეპარტამენტის უფროსი, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ალგაჯა შაფაქიძე.

აღინიშნა, რომ 2014-2015 წლებში გამოცემულია სულ 17 რეკომენდაცია აგროწელი სფეროს სხვადასხვა დარგებში, მათ შორის 2014 წელს - 6, ხოლო 2015 წელს - 11.

სამომავლო პერსპექტივები საგამომცემლო საქმიანობაში, რომელსაც ასრულებს აკადემიური დეპარტამენტი:

1. რეკომენდაციები - "სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებზე ქარსაფარი ზოლების გაშენების და მოვლისათვის"; ავტორები: აკად. გ. ჯაფარიძე, აკად. რ. ჩაგლიშვილი, პროფ. გ. ხარაიშვილი და პროფ. გ. გაგოშიძე.
2. რეკომენდაციები - "მარცვლეული კულტურების მოვლა-მოყვანის ტექნოლოგია საქართველოში"; ავტორი: აკად. წ/კ ოთარ ლიპარტელიანი, 38 გვ;
3. განახლებული გამოცემა - რეკომენდაციები "საქართველოში მინდვრის კულტურების სწორი მორიგეობის საფუძველზე შემოსაძები თესლბრუნვების სანიმუშო სქემების შესახებ"; რედაქტორი აკად. გ. ცაგურიშვილი, 75 გვ;
4. განახლებული გამოცემა - რეკომენდაციები "შეალებური კულტურები და მათი როლი წლის განმავლობაში ორი და მეტი მოსავლის მისაღებად". ავტორი აკად. გივი ცაგურიშვილი, 55 გვ;
5. აკად. 6. ჩხარტიშვილის სტენი: "მეცნიერება საქართველოში", 8 ცალი ბანერი ზომით 2,0x1,4 მ;

6. აკად. ვაჟა კვალიაშვილის სტენი: "მეხილეობა საქართველოში", 3 ცალი ბანერი, ზომით 2,0x1,4 მ; BACSA-ს კონგრესისათვის (21-22 აპრილი, 2015 წელი, რუმინეთი) ინგლისურ ენაზე დაიბეჭდება სამი ცალი რეკომენდაცია: პირველ ორ ასაში თუთის აბრეშუმებების ცენტრალიზებული გამოკვება და უპირატესობა ინდივიდუალურ გამოკვებასთან შედარებით (ავტორები აკადემიის წ/კ გ. ნიკოლეიშვილი და ე. შავაქიძე, დოქტ. ნ. ბარამიძე; რედაქტორი აკად. თ. კუნძულია) - 2014 წელი.

შემოდგომაზე გაუხეშებული თუთის ფოთლი-საგან მეცნიერებების არატრადიციული საკვების (ნეკერი) დამზადების შესაძლებლობა, ტექნოლოგიები და ეკონომიკური ეფექტიანობა (ავტორები აკადემიის წ/კ გ. ნიკოლეიშვილი და ე. შავაქიძე, დოქტ. ნ. ბარამიძე; რედაქტორი-BACSA-ს პრეზიდენტი, პროფ. პანომირ ცენოვი, რედაქტორი-აკად. თ. კუნძულია) - 2014 წელი.

ორმული წყლით გამობარ სუბსტრატში თუთის გამდლე ჯიშების ნაზამორით კალმით დაფეხვიანება და ეკონომიკური ეფექტიანობა (ავტორები აკადემიის წ/კ გ. ნიკოლეიშვილი და ე. შავაქიძე, დოქტ. ნ. ბარამიძე; რედაქტორი-BACSA-ს პრეზიდენტი, პროფ. პანომირ ცენოვი, რედაქტორი-აკად. თ. კუნძულია) - 2014 წელი.

ინფორმაცია

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გურამ ალექსიძე არჩეულია საერთაშორისო სასოფლო-სამეურნეო კვლევების გლობალური პარტნიორობის კონსორციუმის (CGIAR) ფონდის საბჭოს წევრად.

კონსორციუმს (CGIAR) გააჩნია ფონდის საბჭო, რომელიც წარმოადგენს დონორი ფონდების წარმომადგენლობით ორგანოს და იგი წარმართავს CGIAR ფინანსებს. როგორც გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო, ფონდის საბჭო ადგენს რესურსების გამოყენების პრიორიტეტებს და ნიშნავს დამოუკიდებელ სამეცნიერო და საპარტნიორო საბჭოს, სადაც არიან მსოფლიო კლასის სამეცნიერო ექსპერტები, რომელთა რჩევებსაც ითვალისწინებს ფონდის საბჭო.

CGIAR აერთიანებს 15 სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრს მსოფლიოს 65 ქვეყანაში და მათ შორის 25 განვითარებად ქვეყნებში. საბჭოში ხმის მიცემის უფლების მქონე წევრები არიან: ჩინეთი, ინდოეთი, იაპონია, რესეფტო, კარიბი, მექსიკა, ფიჯი, საპარის აფრიკა, ნიგერია, სამხრეთ და ჩრდილოეთი აფრიკა, ირანი, ირლანდია, ნორვეგია, შვედეთი, შვეიცარია, დიდი ბრიტანეთი, ჩრდილოეთ ამერიკა, კანადა, ავსტრალია.

ხმის მიცემის უფლების მქონე ორგანიზაციები: გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO), სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD), მსოფლიო ბანკი, სასოფლო-სამეურნეო კვლევების გლობალური ფორუმი (GFAR), სასოფლო-სამეურნეო კვლევითი ორგანიზაციების ცენტრალური აზიანისა და სამხრეთ კავკასიის ასოციაცია (CACARI).

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭო ულოცავს აკად. გურამ ალექსიძეს ამ მეტად პრესტიულ საერთაშორისო აღიარებას.

**მემორანდუმი თანამშრომლობის შესახებ
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასა და
საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტს შორის**

2015 წლის 16 იანვარს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სააქტო დარბაზში ჩატარდა აკადემიასა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტს შორის თანამშრომლობის მემორანდუმზე ხელის მოწერის ოფიციალური დონისძიება.

აღნიშნულ დონისძიებას საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მხრიდან ესწრებოდნენ აკადემიური საბჭოს წევრები აკადემიის პრეზიდენტი აკად. გურამ ალექსიძე, აკადემიის ვიცეპრეზიდენტი, აკად. გ. ჯაფარიძე, სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, აკად. ნ. ქარქაშაძე, აკადემიკოსები თ. ქეშელაშვილი, თ. გუნდულია, ზ. ცეიტიშვილი, ნ. ჩხარტიშვილი, რ. მახარობლიძე, რჩაგელიშვილი, ნ. ბალათურია, აკადემიკოსი გ. ტყემალაძე, აკადემიის წევრკორესპონდენტი ე. შაფაქიძე, პრეზიდენტის მოადგილე, ადმინისტრაციის უფროსი ა. გიორგაძე, აკადემიის აპარატის თანამშრომელები.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მხრიდან ხელმოწერის დონისძიებას ესწრებოდნენ უნივერსიტეტის რექტორი, აკად. ა. ფრანგიშვილი, უნივერსიტეტის პრორექტორები პროფ. ლაკლიმიაშვილი, ზ. გასიტაშვილი, თ. ბაციკაძე, უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს სწავლული მდივანი პროფ. გ. სალუქვაძე, აგრარულ მეცნიერებების და ბიოსისტემების ინიციატივის ფაკულტეტის დეკანი, პროფ. გ. ქვარცხავა, მონიტორინგის დეპარტამენტის უფროსი, პროფ. დ. გურგენიძე, პროფ. ი. ყურაძეშვილი.

დამსწრე საზოგადოებას სიტყვებით მიმართეს აკადემიის პრეზიდენტმა აკად. გურამ ალექსოძემ და ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა აკად. არჩილ ფრანგიშვილმა. გამომსვლელებმა აღნიშნეს, რომ მემორანდუმის გაფორმებას ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს, ვინაიდან იგი წარმოადგენს ჩარჩო-ხელშეკრულებას ორ ორგანიზაციას შორის, სადაც აღნიშნულია თანამშრომლობის ისეთი სფეროები, როგორიცაა: სასოფლო-სამეცნეო კულტურების წარმოების და აგრარული პროდუქტების შენახვისა და გადამზადების ტექნოლოგიების დამუშავება, აგროსაინჟინირო სისტემებისა და სერვისის სახეების დამუშავება, სატექნიკურობის განვითარება, აგრარული ბიზნესის მართვა, აგრარიკოს სპეციალისტთა მომზადება, გადამზადება და ტრეინინგი; აკადემიის ეროვნულ კოორდინატორთა დარგობრივ საქოორდინაციო ჯგუფებში უნივერსიტეტის წარმომადგენლების აქტიური ჩართვა.

მემორანდუმის თანახმად აკადემიამ და უნივერსიტეტმა უნდა გაატარონ შემდეგი დონისძიებები: ერთობლივი სამუშაო შეხვედრების, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის, სემინარების, კონფერენციების, მრგვალი მაგიდისა და სიმპოზიუმების ორგანიზება; სასწავლო-საგანმანათლებლო პროექტების და პროგრამების რეალიზაციაში სასწავლო და საცნობარო ლიტერატურის ერთობლივი მომზადება და გამოცემა; ინფორმაციის

გაცვლა და თანამონაწილეობა ინიციატივებში, პროგრამებისა და პროექტებში, ორივე მხარის მიერ მათი მოღვაწეობის სფეროსა და ინტერესების შესაბამისად; სამეცნიერო პერსონალის ეფექტური გამოყენება სოფლის მეურნეობის განვითარების ინვაციური სისტემების შექმნისათვის და მათში სტუდენტთა აქტიური ჩართვა.

აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით აზრი გამოთქვეს აკად. ნ. ქარქაშაძემ, აკად. ნ. ჩხარტიშვილმა, პროფ. თ. ბაციკაძემ, აბად. ზ. ცეიტიშვილმა, პროფ. გ. ქვარცხავამ, აკად. ნ. ბალათურიამ და აკად. გ. ტყემალაძემ.

შეხვედრის დასარულს აკადემიის პრეზიდენტმა, აკად. ა. ლექსიძემ და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა, აკად. ა. ფრანგიშვილმა ხელი მოაწერეს მემორანდუმს თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც ძალაში შევიდა ხელის მოწერისთანავე.

მარცხნიდან - საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი, აკად. არჩილ ფრანგიშვილი და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გურამ ალექსოძე.

თანამშრომლობის შესახებ მემორანდუმის განხილვა სსმზ აკადემიის აკადემიურ საბჭოზე.

მემორანდუმს თანამშრომლობის შესახებ ხელს
აწერენ აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გ. ალექსიძე
და ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი,
აკად. ა. ფრანგიშვილი

სსმმ აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გ. ალექსიძე
და ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი,
აკად. ა. ფრანგიშვილი

შერმერთა და სოფლის მეურნეობის საეციალისტთა კვალიფიკაციის ამაღლების სასრავლო ცენტრი

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიაში, 2015 წლის 21 იანვარს დაფუძნდა ფერმერთა და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტთა კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო ცენტრი, როგორც აკადემიის შიდა ფორმირება. მას გააჩნია საკუთარი დებულება, რომელიც დამტკიცებულია აკადემიის პრეზიდენტის აკადემიკოს გ. ალექსიძის მიერ.

ცენტრის ხელმძღვანელად დაინიშნა ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, აროფესორი, აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი.

ცენტრის მიზანი: ფერმერთა და სოფლის მეურნეობის დარგში მომზადება და მუშაობის მსურველ სპეციალისტთა მრავლებრივი მომზადება და კვალიფიკაციის სისტემატიკური ამაღლება, რომელიც დაეყრდნობა მომავალზე ორიენტირებულ, უწყვეტი სწავლების პრინციპებზე აგებულ და ინფორმაციული ტექნოლოგიებით გაჯერებულ სწავლების ფორმებსა და მეთოდებს, დარგობრივ-რეგიონულ მეცნიერულ-ტექნილოგიურ საფუძვლებს, გრძელვადიან მარკეტინგულ სტრატეგიას, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ფერმერთა და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტთა მიერ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწვევებისა და ახალი ტექნოლოგიების ათვისებასა და დანერგვას, ეკონომიკური მექანიზმის სწორად გამოყენებას და ამ გზით წარმოების მდგრად განვითარებასა და პროდუქციის წარმოების მნიშვნელოვან და დინამიურ ზრდას, მთელი აგრარული სექტორის ეკონომიკური პოტენციალის განმტკიცებას.

ცენტრი არის პროგრესულ საფუძვლებზე აგებული, მეცნიერებისა და წარმოების დამაკავშირებელი და ურთიერთშესრული ინტერირებული ფორმა, რომლის ფუნქციონირებამაც დიდი წლილი უნდა შეიტანოს აგრარული მეცნიერებისა და პრაქტიკის განვითარებაში, სწავლების ახლებური სისტემის დანერგვაში, ფერმერთა და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტთა კვალიფიციური ფენის მომზადებაში, საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარებასა და მოდერნიზაციაში.

ცენტრში შემოდებულია 3 თვიანი (ერთჯერადი, ან/და ორჯერადი) სწავლება, სახელმწიფო დაფინანსების (შესაძლოა, მომავალში თვითდაფი-

ნანსების) საფუძველზე. ცენტრის მსმენელები, დაწმუნებული სწავლების ფორმით, შეისწავლიან ისეთ დისციპლინებს, რომელიც უცავშირდება სოფლის მეურნეობის ტექნიკურ-ტექნოლოგიურ კომპლექსს, პროდუქციის გადამუშავების სისტემას, დარგობრივ-რეგიონულ საწარმოო-რესურსულ პოტენციალსა და ინფრასტრუქტურას, ბიზნესის ადმინისტრირებას, მენეჯმენტს, მარკეტინგს, ეკონომიკურ მექანიზმს, მიწათმოწყობას, მიწათსარგებლობას, მიწის დაგეგმვარებას, კონსოლიდაციასა და მართვას, საადგილმატულ ურთიერთობათა და მიწის სამართალს, ინფორმაციულ ტექნოლოგიებს და სხვ.

სულ შერჩეულია 50 საგანი, აგრონომიის, ზოოგენიკისა და ვეტერინარიის, აგროსაინინრო, პროდუქციის შენახვისა და გადამუშავების და ეკონომიკის სფეროებიდან. ამ საგნების მიხედვით, ერთიანი ფორმით, შედგენილია სასწავლო პროგრამები. მეცნიერებებს ჩაატარებენ აკადემიის ნამდვილი წვრები და წევრ-კორესპონდენტები, აგრეთვე მოწვევული თვალსაჩინო მეცნიერები.

გათვალისწინებულია ცენტრში მოწვეოს საგანებო ბიბლიოთეკა, კომპიუტერული კლასი, თვალსაჩინო მასალების ფონდი. სწავლებაში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა კომპიუტერული ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფას.

ცენტრის მუშაობა წარიმართება სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ერთობლივი ძალისხმეულობით.

ცენტრი, პერიოდულად გამოსცემს სასოფლო - სამეურნეო კულტურათა მოვლა-მოყვანისა და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველთა შენახვისა და მოვლის ტექნოლოგიებს, აგროწესებს, სახელმძღვანელოებსა და დამხმარე სახელმძღვანელოებს და სხვ.

შეხვედრა აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრთან

2015 წლის 13 თებერვალს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიაში ჩატარდა შეხვედრა აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლებთან მინისტრ ზაურ ფუტარაძესთან და მინისტრის მოადგილე სულიკო ბერიძესთან.

შეხვედრას აკადემიის მხრიდან ესწრებოდნენ აკადემიური საბჭოს წევრები, აკადემიის ნამდვილი წევრები და წევრ-კორესპონდენტები, აკადემიის აპარატის წარმომადგენლები და სტუმრები - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან პროფ.ვაჟა თოლევა და საქართველოს მიწათმოქმედთა და მექანიზატორთა კავშირის თაგმჯდომარე ირაკლი დვალი.

შეხვედრა შესავალი სიტყვით გახსნა აკადემიის პრეზიდენტმა აკად. გურამ ალექსიძემ, რომელმაც დადგითად შეაფასა სამინისტროს ინიციატივა აგრარული დარგის მეცნიერებთან შეხვედრის შესახებ და აღინიშნა, რომ აკადემიას და აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შორის გაფორმებულია მემორანდუმი თანამშრომლობის შესახებ, რაც ერთხელ კიდევ ადასტურებს შეხვედრის დიდ მნიშვნელობას.

მინისტრმა ზ. ფუტარაძემ თავის პრეზენტაციაში დამსწრე საზოგადოებას გააცნო აჭარის ავტონომური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის დაგენანდელი მდგომარეობა და მისი სამომავლო გეგმები “სამინისტროს მიერ 2013-2014 წლებში გაწეული საქმიანობა და პერსპექტივები”.

ბატონმა ზ. ფუტარაძემ აღინიშნა ის უარყოფითი მაჩვენებლები, რაც 2013 წლამდე ახასიათებდა აჭარის სოფლის მეურნეობას, მკაფიოდ გააშუქა პრიორიტეტები, რომელიც გამოკვლილია აჭარის ავტონომური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამაში. მომხსენელმა ვრცლად ილაპარაკა სოფლის მეურნეობის ძირითად, ტრადიციულ და დამხმარე დარგებზე; აღინიშნა გატარებული ღონისძიებების შედეგები და ტენდენციები (2013 წლის შემდგომ პერიოდში), გამოიკვეთა სოფლის მეურნეობის სამთავრობო პროგრამები, მათ შორის ციტრუსების მიმღებადამუშავების საწარმოების პროგრამა; სამინისტროსთან არსებული “აგროსერვის ცენტრის” და ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრების ფუნქციონირების პროგრამა; შპს “მექანიზატორის” სერვის ცენტრის მიერ გატარებული ღონისძიებები; ექსპერციის (ფურმერთა სწავლება-კონსულტირება) მიმართულებით საქმიანობა; პარტნიორი საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების დაფინანსებით განხორციელებული პროგრამები. პრეზენტაციაში მკაფიოდ გამოიკვეთა სამინისტროს უახლესი გეგმები და პერსპექტივები, აგრეთვე საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის პერსპექტივები.

მინისტრის მოხსენებამ დამსწრე საზოგადოების დიდი ინტერესი გამოიწვია, იყო ბევრი შეკითხვები, რომელზედაც მინისტრმა ამომწურავი პასუხები გასცა. მოხსენების ირგვლივ მოხაზრებები გამოთქვეს და დადგითად შეაფასეს სამინისტროს საქმიანობა აკადემიკოსებმა ნ. ქარქაშაძემ,

ნ. ჭითანაშვამ, გ. პაპუნიძემ, რ. მახარობლიძემ, თ. ქეშელაშვილმა, გ. მარგველაშვილმა და ნ. ბადათურიამ, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტებმა ე. შავაქიძემ, თ. ურმანიძემ და რ. ჯაბინიძემ. აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტებმა აკად. გიგო ჯაფარიძემ აღნიშნა მინისტრის მეცნიერებთან შეხვედრის მნიშვნელობა და ხაზი გაუსვა, რომ ეს იყო ერთგვარი ანგარიში სამინისტროს მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ; მან გამოთქვა სურვილი, რომ აგრარული მიმართულების ორგანიზაციებმა და საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა მიბაძონ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტროს, თავიანთი საქმიანობა გახსადონ გამჭირვალე და პერიოდულად პრეზენტაციების და მრგვალი მაგიდის სახით საქმის კურსში ჩააყენონ აკადემია, რომელიც კანონის საფუძველზე წარმოადგენს მთავრობის მრჩეველს სოფლის მეურნეობის საკითხებში.

შეხვედრა შეაჯამა აკადემიის პრეზიდენტმა აკად. გ. ალექსიძემ, რომელმაც დადგითად შეაფასა სამინისტროს მიერ გაწეული საქმიანობა და გამოთქვა სურვილი, რომ მიზანშეწონილია კიდევ უფრო გაღრმავდეს სამეცნიერო-პრაქტიკული კონტაქტები აჭარის რეგიონთან და კერძოდ ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, რომელიც უნდა გახდეს აკადემიის სამეცნიერო დაკვირებების ობიექტი პარტნიორობის დონეზე, როგორც ეს განსაზღვრულია მემორანდუმით.

აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრთან შეხვედრას ხსნის აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. გ. ალექსიძე

აკადემიკოს ოთარ ონიანის ხსოვნის საღამო

2015 წლის 18 თებერვალს, აკადემიის საკონფერენციო დარბაზში ჩატარდა გამოჩენილი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორის, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, დ. ნ. პრიანიშნიკოვის პრემიის ლაურეატის, პროფესორ ოთარ ონიანის დაბადებიდან 85 წლისთავისადმი მიძღვნილი ხსოვნის საღამო

ინფორმაცია

შესვებრა გელორუშისის მიცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წარმომადგენელთან

2015 წლის 4 მარტს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სამუშაო ვიზიტით ესტუმრა ბელორუსის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, აკადემიკოსი, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი სერგეი ჩიუიკი. სტუმარი მიიღო საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა აკადემიკოსმა გურამ ალექსიძემ; შეხვედრაში მონაწილეობდნენ აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი აკადემიკოსი გიგი ჯაფარიძე, აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე, დოქტორი ანატოლი გიორგაძე და საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის დირექტორი, დოქტორი ლევან უჯმაჯურიძე. სტუმარმა აკადემიის წარმომადგენლებს გააცნო ბელორუსის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

და გამოთქვა სურვილი, რომ გაღრმავდეს თანამშრომლობა ორ აკადემიას შორის და სხვა სამეცნიერო საკითხებთან ერთად განსაკუთრებით სამეცნიერო დარგობრივი ტურიზმის განვითარების მიმართულებით. აკადემიის პრეზიდენტმა აკადემიკოსმა გურამ ალექსიძემ და ვიცე-პრეზიდენტმა გიგი ჯაფარიძემ გამოთქვეს სურვილი ბელორუს კოლეგებთან აგრარული მიმართულებით სამეცნიერო საქმიანობის აღდგენისა და გაღრმავების შესახებ; შეხვედრის დასასრულს ორივე მხარემ გამოთქვა მოსაზრება, რომ დაიწყოს მზადება ურთიერთ თანამშრომლობის მემორანდუმის მომზადებისათვის ორ აკადემიას შორის და სასურველი იქნებოდა მას მოეწეროს ხელი აპრილის თვეში, როდესაც დაგეგმილია საქართველოში ბელორუსის წარმომადგენლობითი დელეგაციის სტუმრობა ქვეყნის პრეზიდენტის ხელმძღვანელობით.

მარჯვნიდან: დოქტ. ლევან უჯმაჯურიძე - სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის დირექტორი, აკად. გურამ ალექსიძე - აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. სერგეი ჩიუიკი - ბელორუსის მეცნიერების ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, აკად. გიგი ჯაფარიძე - აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, დოქტ. ანატოლი გიორგაძე - აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე.

**საერთაშორისო თანამშრომლობა
უკრაინის ბიორესურსებისა და ბუნებათსარგებლობის
ეროვნულ უნივერსიტეტთან**

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე, დოქტორი ანატოლი გიორგაძე 2015 წლის 12-13 მარტს უკრაინის (ქართველი) ბიორესურსებისა და ბუნებათსარგებლობის ეროვნულ უნივერსიტეტში მონაწილეობდა საერთაშორისო კონფერენციაში "სახოფლო-სამეურნეო ცხოველთა და ფრინველთა კვების თეორია და პრაქტიკა", რომელიც მიეღვნა გამოჩენილ მეცნიერის, აკადემიკოს გრიგორი ბოგდანოვის დაბადებიდან 85-ე წლისთაგს.

ვიზიტის დროს საქმიანი შეხვედრა გაიმართა უნივერსიტეტის რექტორთან, პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორ სყიათოსლავ ნიკოლაენკოსთან, მეცნიერებისა და წყლის ბიორესურსების ფაკულტეტის დეკანთან, მეცნიერებათა კანდიდატი, დოკტორ ვადიმ ბოიჩუკონ. გაფორმდა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანუმი საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიასა და უკრაინის ბიორესურსებისა და ბუნებათსარგებლობის ეროვნულ უნივერსიტეტს შორის.

უნდა აღინიშნოს, რომ უკრაინის ბიორესურსებისა და ბუნებათსარგებლობის ეროვნული უნივერსიტეტი ერთ-ერთი უძველესი ტრადიციების მქონეა და შედის უკრაინის უნივერსიტეტების პირველ ხუთეულში, ხოლო აგრძელებს უნივერსიტეტებს შორის რეიტინგში პირველია. დღისათვის ეროვნულ უნივერსიტეტს გააჩნია 12 სასწავლო-სამეცნიერო და 11 სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, 21 ფაკულტეტი, 3 საცდელი სადგური და 7 სასწავლო-საცდელი მეურნეობა, 2 აგროტექნიკური ინსტიტუტი, 8 კოლეჯი, 2 ტექნიკური სასწავლუბელი, სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტები. იგი ამზადებს კადრებს თითქმის ყველა მიმართულებისა და სპეციალობების მიხედვით. თანამშრომლობს უკრაინის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიისა და ეროვნული აგრარული აკადემიის მრავალ ინსტიტუტთან, რომელთა ბაზაზე ფუნქციონირებს მრავალი კათედრა და ფილიალი. სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაციები წარმატებით ხორციელდება მაღალკალიფიციური სამეცნიერო-კვლევობის კადრებით, რომელთა შემადგენლობაში ირიცხება 300 მეცნიერებათა დოქტორი, მათ შორის უკრაინის მეცნიერებათა ეროვნული და აგრარული აკადემიების 51 აკადემიკოსი და წევრ-კორესპონდენტი, 700 მეცნიერებათა კანდიდატი, 170 პროფესორი და 680 დოცენტი.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე, დოქტორი ანატოლი გიორგაძე გაეცნო უნივერსიტეტის ლაბორატორიებსა და კათედრებს, ასევე ანატომიის მუზეუმს, ვეტერინარულ კლინიკას, მეფეტკრეობის სამეცნიერო კვლევით ლაბორატორიას, მეცხენეობის, მეთევზეობისა და მეფრინველების საცდელ-ექსპერიმენტაციურ მეურნეობებს.

13 მარტს ჩატარდა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. პლენარული სხდომა მიპყვდა მეცნიერებებისა და წყლის ბიორესურსების ფაკულტეტის დეკანს, მეცნიერებათა კანდიდატი,

დოკენტ გადიმ ბოიჩუკის. პლენარული სხდომაზე მოხსენებით გამოვიდა და კონფერენციის მონაწილეებს მიესალმა უნივერსიტეტის რექტორი, პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი სფიატსლაბაზ ნიკოლაენკო, უნივერსიტეტის პირველი პრორექტორი აკადემიკოსი იგორ იბატულინი, უკრაინის ეროვნული აგრარული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი აკადემიკოსინიკოლოზ ბაშენკო, უკრაინის ეროვნული აგრარული აკადემიის მეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი, ვეტერინარულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ევგენი რუდენკო, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე ანატოლი გიორგაძე, ბელორუსის მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მეცნიერებების სამეცნიერო ცენტრის დირექტორის მოადგილე, მეცნიერებათა კანდიდატი იგორ პეტრუშკო, კომპანია "ოლტექ-უკრაინას" გენერალური დირექტორი ნიკოლოზ ტომანი.

**დოქტორ ა. გიორგაძის მოხსენება
კონფერენციის პლენარულ სხდომაზე.**

პლენარული სხდომის შემდეგ მუშაობა გაგრძელდა სექციებში. მუშაობდა ორი სექცია: თანამედროვე მიღწევები სასოფლო სამეურნეო ცხოველთა კვებაში და მეცნიერებების პროდუქტების წარმოების ტექნოლოგია.

კონფერენციის მონაწილეებს გადაეცათ სერთიფიკატები და სამახსოვრო სურათები. დასასრულს გაიმართა საზეიმო ვახშამი.

უკრაინელმა კოლეგებმა სურვილი გამოითვალის მიერთ გეტუმრონ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიას სამუშაო ვიზიტით თანამშრომლობის ფარგლებში.

მეორანდუმზე ხელის მოწერის
შემდეგ.

უკრაინის ბიორესურსებისა და ბუნებათსარგებლობის ეროვნულ უნივერსიტეტის რექტორი,
აედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
სვიატოსლავ ნიკოლაენკო და დოქტორი ანატოლი
გიორგაძე ურთიერთანამშრომლობის მეორანდუმზე
ხელის მოწერის შემდეგ.

სამეცნიერო კონფერენცია

2015 წლის 13 მარტს, შოთა რუსთაველის უროვნეული სამეცნიერო ფონდის გრანტის პროექტის ფარგლებში საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიაში ჩატარდა სამეცნიერო კონფერენცია თემაზე:

" ბიოსისტემების მათემატიკური მოდელირება და მისი გამოყენება (იტრუსების ინტეგრირებულ დაცვაში)" (პროექტის ხელმძღვანელი აკად. გურამ ალექსიძე).

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მეცნიერებმა და სპეციალისტებმა, აგრეთვე მოწვეულმა სტუმრებმა.

კონფერენცია შესავალი სიტყვით გახსნა და მოხსენება გააკეთა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტმა, საგრანტო პროექტის ხელმძღვანელმა, აკად. გ. ალექსიძემ. მირითადი მოხსენებით გამოვიდნენ დოქტორი ავთანდილ მურვანიძე (ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) და დოქტორი ლერი ნოზაძე (სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი).

კონფერენციაზე განხილული საკითხები შეფასდა დადებითად, ხაზი გაესვა შესწავლილი საკითხის მაღალ მეცნიერულ დონეს და მიღებული შედეგების პრაქტიკაში გამოყენების მნიშვნელობას.

სამეცნიერო კონფერენციაზე შესავალი მოხსენება გააკეთა
აკადემიკოსმა გურამ ალექსიძემ

ინფორმაცია

2015 წლის 20 მარტს ჩატარდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭოს გაფართოებული სხდომა.

აკადემიის პრეზიდენტის, აკად. გ. ალექსიძის მიერ გაკეთებული ინფორმაციის შემდეგ სხდომაზე განხილული იქნა აკადემიის სადღესო პრობლემაზური საკითხები, კერძოდ, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური საბჭოს გაფართოებულმა სხდომაში მიზანშეწონილი მიიჩნია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიებმა ერთობლივად შეიმუშავონ კანონი საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიების შესახებ, რადგან ორივე აკადემიის ძირითად ფუნქციად განსაზღვრულია ქვეყნაში მეცნიერებათა პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა, სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების კოორდინაცია და მთავრობის მეცნიერული მრჩევლის ფუნქციები. ასევე აუცილებელ პირობად ჩაითვალა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის სტატუსის გაუქმების შემთხვევაში გაიზარდოს აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) ასარჩევთა რაოდენობა აკადემიისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრულ ასიგნებათა ფარგლებში, წინააღმდეგ შემთხვევაში აკადემია გადავა მილე-გად რეჟიმში.

აკადემიის აკადემიური საბჭოს წევრებმა ასევე წამოაყენეს წინადაღება საქართველოს პარლამენტის წინაშე დასმული იქნას საკითხი,

რათა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერიდან ეწოდოს "საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა სახელმწიფო აკადემია".

გაფართოებულ სხდომაზე აზრი გამოთქვეს: აკადემიოსებმა გ. ჯავარიძემ, ჯ. კაციტაძემ, ნ. ბადათურიამ, ო.ქეშელაშვილმა, ა. დიდებულიძემ, რ. მასარობლიძემ, ვ. ცანავამ, გ. ცაგურიშვილმა, აკადემიის წ/კორესპონდენტმა ე.შაფაქიძემ.

აკადემიური საბჭოს გაფართოებულმა სხდომაში დაადგინა:

1. გაერთიანებული აკადემიური საბჭოს სხდომაზე გამოთქმული წინადაღებებისა და მოსაზრებების შესახებ ეცნობოს საქართველოს პარლამენტის მეცნიერების, განათლებისა და კულტურის კომიტეტს.

2. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის გაფართოებულ აკადემიური საბჭოს სხდომაზე გამოთქმული წინადაღებებისა და მოსაზრებების საქართველოს პარლამენტის მიერ განხილვამდე, დროებით შეჩერდეს საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" აკადემიის ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) ასარჩევად გამოცხადებული კონკურსი (გაზეთი "საქართველოს რესპუბლიკა" №42, 6 მარტი, 2015 წელი).

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის გასვლითი სემინარი კუმისის მეფრინგელების ფაბრიკაში

2015 წლის 20 მარტს კუმისის მეფრინგელების ფაბრიკაში საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს ორგანიზებით გაიმართა სემინარი მეფრინგელების აქტუალურ საკითხებზე.

სემინარს ხელმძღვანელობდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს მდივანი, აკადემიკოსი ჯემალ გუგუშვილი. სემინარის მუშაობაში მონაწილეობდნენ: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე დოქტორი ანატოლი გიორგაძე, აკადემიური დეპარტამენტის ფერმერებთან ურთიერთობისა და საქმიანობის კოორდინაციონი მარიამ მოსაშვილი; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ამროსი ჭკუასელი; დოქტორი, პროფესორი მაია ხუციშვილი; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გიორგი გაგოშიძე; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი რამაზ კიკვიძე; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გაუა ბუნებერი; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გიორგი მაძლარაშვილი; კუმისის მეცნიერებების ფაბრიკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარების პერსპექტივები საქართველოში".

გოგიტა მაისურაძე, ფაბრიკის მთავარი ვეტერანი ლალი ოქრიაშვილი.

კუმისის მეფრინგელების ფაბრიკის საქმიანობა სემინარის მონაწილეებს გააცნო სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარები თამაზ ედიშვრაშვილმა.

სემინარზე ძირითადი მოხსენება გააკეთა დოქტორმა მაია ხუციშვილმა "შეფრინგელების თანამედროვე მდგრმარეობა და მისი განვითარების პერსპექტივები საქართველოში".

სემინარზე ასევე სიტყვით გამოციდნენ: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილე, დოქტორი ანატოლი გიორგაძე, რომელმაც ისაუბრა მეფრინგელების განვითარების თანამედროვე მიმართულებებზე და ტენდენციებზე; მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ამროსი ჭკუასელი - მან

უკრალლება გაამახვილა საპეტიოს ხარისხისა და საკვები რაციონის სწორი დაბალანსების მნიშვნელობაზე მეცნიერებულ მეფრინველებისათვის.

გაიმართა დისკუსია, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო სემინარის ყველა მონაწილემ.

**სემინარი კუმისის მეფრინველების ფაბრიკაში;
სემინარს ხელმძღვანელობს
აკად. ჯ.გბუშვილი.**

სემინარის მუშაობა შეაჯამა აკადემიკოსმა ჯემალ გუბაშვილმა. მან აღნიშნა ასეთი გასვლითი სემინარების მნიშვნელობა და მეცნიერებისა და პრაქტიკოსების მუდმივ კავშირში ყოფნის

აუცილებლობა. გამოითქვა მოსაზრება, რომ გაფორმდეს ურთიერთობა მეცნიერების მემორანდუმი საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერების ფაბრიკას შორის.

სემინარის მონაწილეებმა დაათვალიერეს ფაბრიკის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ადგილზე გაეცნენ მეფრინველების ფაბრიკის საწარმოო პროცესების ტექნოლოგიებს და ტექნიკურ საშუალებებს.

**აკად. ჯ. გუბაშვილი და სემ აკადემიის
პრეზიდენტის მოადგილურ, დოქტორი
ანატოლი გიორგაძე მეფრინველების
ფაბრიკის სამრეწველო სამქროში.**

პირველ კვარტალში სულ მოსმენილი და განხილული იქნა 10 საკითხი. მათ შორის საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის 2015 წლის პერსპექტიული გეგმის განხილვა-დამტკიცება. მომსხვენებლები: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკადემიკოს მდივანი გიგი ჯაფარიძე; პრეზიდენტის მოადგილური დაგენერაციული განვითარებისა და კონცერნის შესახებ. მომსხვენებლები: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკადემიკოს მდივანი გიგი ჯაფარიძე; აკადემიური დეპარტამენტის უფროსი, აკადემიის წევრების პრეზიდენტი ელგუჯა შაფაქიძე; საქართველოს სოფლის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს 2014 წლის სამეცნიერო საქმიანობისა და 2015 წლის სამუშაო გეგმის შესახებ. მომსხვენებელი: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე აკადემიკოსი ნაპოლეონ ქარქშაძე; საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ აგრარულ სეკტორში წლის საუკეთესო მეცნიერის წოდების მოსაპოვებლად გამოცხადებულ კონკურსში საკონკურსო კომისიების მიერ ფარული კენჭისეყრით გამოვლენილი გამარჯვებულების კანდიდატურების დამტკიცების შესახებ. მომსხვენებელი: აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი აკადემიკოსი გიგი ჯაფარიძე; აკადემიური დეპარტამენტის უფროსი, აკადემიის წევრების პრეზიდენტი ელგუჯა შაფაქიძე; საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის 2014 წლის ფინანსური ანგარიში და 2015 წლის ბიუჯეტის შესახებ. მომსხვენებელი: საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის მთავრი ბუღალტერი ნინო სოჩიაშვილი; აკადემიის ეროვნული კოორდინატორების მიერ 2014 წელს ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შედეგებისა და 2015 წლის ამოცანების შესახებ; მომსხვენებები: აკადემიის სამეცნიერო განყოფილებების აკადემიკოს მდივანები.

განხილულ ცალკეულ საკითხებზე, რეკომენდაციებზე სათანადო რეაგირებისათვის ეცნობოდა ზემდგომორგანობებს.

**გაზეთ „აკადემიის მაცნე“
მთავარი რედაქტორი:**

**გაზეთ „აკადემიის მაცნე“
მთავარი რედაქტორის მოადგილური:**

**გაზეთ „აკადემიის მაცნე“
პასუხისმგებელი მდივანი:**

სხვ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი-აკადემიკოს-მდივანი, აკადემიის გიგი ჯაფარიძე

სხვ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოადგილური განყოფილებების კოორდინატორი, სოფლის მეურნეობის დოკტორი ანატოლი გიორგაძე

სხვ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიური დეპარტამენტის მთავრი სპეციალისტი, ტექნიკის დოკტორი გიგი მაცნე

”აკადემიის მაცნე“ - საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო ჟურნალ „მოამბის“ დამატება. "News of Academy"- addition of a scientific magazine "Moambe" of The Academy of Agricultural Sciences of Georgia.